

Motion till riksdagen 2020/21:2066

av **Dag Larsson m.fl. (S)**

Estetiska ämnen i grundskolan och i gymnasiet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ta fram förslag som säkerställer att samtliga elever tillförsäkras regelbunden undervisning i estetiska ämnen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att alla barn och ungdomar i grundskolan och gymnasieskolan ges möjlighet att träna sig i de estetiska ämnena är viktigt, liksom att de i den ordinarie undervisningen får möta, uppleva, samtala, reflektera, skapa, skriva, dansa och sjunga. Dessa möjligheter finns i mycket liten omfattning i grundskolan och är helt borttagna i gymnasieskolan sedan 2011 års skolreform.

I grundskolan garanteras alla elever att möta bild och musik 25 timmar i respektive ämne per år under nio år i grundskolan. Vad hinner man rimligen med på 25 timmar bild under ett år i grundskolan?

Centralt är att träna bildkunskap, lära sig att kritiskt avläsa reklam och media och samtidigt lära sig att se och uppleva konst. Eleverna ska också lära sig att på egen hand skapa bild. Sammantaget är undervisning i bild och andra estetiska ämnen en kunskapsresa som har stora likheter med att lära sig det talade och skrivna språket. I estetiska ämnen vilar också en hel del fantasi, fiktion liksom konstnärliga och faktiska uttryck. Idag har eleverna i stort sett inget av detta i sin undervisning då tiden per år totalt inte medger mer än ytlig träning. Totalt motsvarar tiden för bild respektive musik inte mer än en halv arbetsvecka per år.

Estetiska ämnen i grundskolan har idag inte förutsättningar att fånga elevernas nyfikenhet och intresse eller ge tyngd i undervisningen. Majoriteten ungdomar går ut ur skolan utan kvalitativ kunskap vad avser konstarna och saknar erfarenhet av egen

gestaltning. Eleverna saknar också insikt i konstarnas koppling till demokrati och yttrandefrihet liksom respekten för Den Andre.

Att människor i egenskap av läsare och publik möter konst utgör en av grundstenarna för att dialogen och berättelsen mellan skapare och betraktare sker, blir betraktad och reflekterad. Utan dessa möten och återkommande besök i konstens och litteraturens värld är demokratin, som ju lever och utvecklas av aktiva, intresserade och kunniga medborgare, delvis amputerad.

Tyvärr ser vi hur bristen på kunskap och bildning fortfarande är en klassfråga.

I grundskolan kan skolan välja att slå samman timmarna för skolans val (600 timmar) med timmarna för bild (230 timmar) och timmarna för musik (230 timmar) samt fördela dessa kvalitativt över de nio skolåren. Alternativt kan en huvudman ansöka till Skolinspektionen om att få bedriva utbildning i grundskolan utan att tillämpa timplanen (9 kap. 23 § skolförordningen).

2011 års skolreform tog bort estetiska ämnen för alla program. För några år sedan röstade riksdagen emot att åter införa estetiskt ämne som obligatoriskt i gymnasieskolans alla program. Huvudmännen kan på eget initiativ lägga in estetiska ämnen i den ordinarie skoldagen.

Det bör övervägas om man ska ge alla elever rätt till mer av lärdom och umgänge med estetiska ämnen i grundskolan och huruvida man bör göra estetiska ämnen till obligatoriska i gymnasieskolans alla program. Varje elev är värd att möta en likvärdig skola och har rätt att lära och utvecklas också med hjälp av fantasi, fiktion och gestaltning.

Det bör övervägas om inte alla i elever i Sverige borde få regelbunden undervisning i estetiska ämnen.

Dag Larsson (S)

Thomas Hammarberg (S)

Teres Lindberg (S)

Annika Strandhäll (S)

Anders Österberg (S)

Sultan Kayhan (S)

Lawen Redar (S)

Mattias Vepsä (S)